

Maria Mahmutovic Ljungstryd
Myndighetshandläggare

Motion från Fanny Johansson (S), Anders Almgren (S) och Ann-Margreth Olsson (S): Lunds kommun behöver fler familjecentraler

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden beslutar

att lämna yttrande över motionen enligt vad som framgår av förvaltningens tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har lämnat en motion till kommunfullmäktige gällande inrättande av fler familjecentraler i Lunds kommun varpå barn- och skolnämnden har ombetts inkomma med yttrande i frågan.

Barn- och skolförvaltningen har skrivit ett förslag till yttrande över motionen av vilket det i sammanfattningsvis framgår att familjecentraler i allmänhet anses vara en meningsfull verksamhet. Barn- och skolförvaltningen anser vidare att förslaget går i linje med ett lagförslag med ökade krav på uppsökande verksamhet av barn som inte deltar i förskola.

Underlag för beslutet

- Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-04-19 Motion från Fanny Johansson (S), Anders Almgren (S) och Ann-Margreth Olsson (S): Lunds kommun behöver fler familjecentraler
- Motion från (S): Lunds kommun behöver fler familjecentraler, 2022-01-10

Ärendet

Bakgrund

Barn- och skolnämnden har fått möjlighet att yttra sig över en motion från Socialdemokraterna som ingetts till kommunfullmäktige gällande inrättande av fler familjecentraler i Lunds kommun. Motionen har också skickats för yttrande till socialnämnden.

2022-04-19

Diarienummer

BSN 2022/0550

I motionen föreslås att barn- och skolnämnden och socialnämnden ska få i uppdrag att gemensamt och i samverkan med Region Skåne verka för inrättandet av minst två nya familjecentraler varav en i de östra kommundelarna, samt att återkomma till kommunfullmäktige med kostnadsberäkning.

En familjecentral är en mötesplats för föräldrar och barn. På en familjecentral är de fyra basverksamheterna mödrahälsovård, barnhälsovård, socialtjänst och öppen förskola samlokaliserade och bedriver sina verksamheter i samverkan. År 2021 fanns det 39 familjecentraler i 21 av Skånes 33 kommuner.

I Skåne har Skånes kommuner och Region Skåne gemensamt tagit fram krav för familjecentraler genom Vägledning för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i Skåne, reviderad 2021.

Idag finns en familjecentral i Lunds kommun förlagd på Norra Fäladen, *Fäladsfamiljen*. Det finns ytterligare en öppen förskola som inte är kopplad till en familjecentral, *Söderlek*, förlagd på Klostergården. De öppna förskolorna vänder sig till barn som inte är inskrivna i förskolan och till deras vårdnadshavare. Syftet med de öppna förskolorna är att erbjuda barn en pedagogisk gruppverksamhet och det är en bra förberedelse för den vanliga förskolan. I verksamheterna förmedlas skolans värdegrund om att tillsammans främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare.

Portarna till familjecentralen Fäladsfamiljen slogs upp för första gången den 5 oktober 2021 (på grund av restriktioner hölls den officiella invigningen den 5 december 2021). Verksamheten har i huvudsak pågått under en tid med pandemi och restriktioner vilket har påverkat hur verksamheten har kunnat utformas och till viss del begränsat den.

Barn- och skolnämndens bidrag till verksamheten består av 2 förskollärartjänster á 75% samt del av en rektorstjänst och upplåtande av lokal. Det är ännu för tidigt att göra någon mer omfattande uppföljning och utvärdering av verksamheten men personalen på Fäladsfamiljen vittnar om att verksamheten är uppskattad och når målgruppen. Det finns särskilda vinster med samlokaliseringen som gör det lättare för förskolans personal att nå och informera fler barnfamiljer om verksamheten.

Barn- och skolförvaltningens yttrande

Samverkan mellan olika aktörer framhålls regelmässigt som en framgångsfaktor kopplat till utmaningar inom folkhälsan och samhällsproblem så som segregation. Samverkan är dessvärre

2022-04-19

Diarienummer

BSN 2022/0550

också känt som något som kan vara svårt att få till på ett bra sätt men integrerade verksamheter är i allmänhet uppskattade då det underlättar för den enskilde både praktiskt och psykologiskt. Det underlättar också för samhällets olika representanter att nå grupper som "normalt" inte söker sig till deras verksamheter.

Den 27 januari 2022 lämnades lagrådsremissen *Förskola för fler barn*. I lagrådsremissen lämnar regeringen förslag som syftar till att öka deltagandet i förskolan. Det föreslås att varje hemkommun ska vara skyldig att genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Den första kontakten ska tas inför hösten det året barnet fyller 3 år och, om barnet inte börjar förskolan, årligen inför varje höst och vår till och med våren det år barnet fyller 6 år. Det föreslås också bli obligatoriskt för hemkommunen att erbjuda förskola till barn som bott i Sverige kort tid eller som har vårdnadshavare som har bott i Sverige kort tid samt andra barn som har behov av förskola för en bättre språkutveckling. Dessa barn ska tillhandahållas en reserverad förskoleplats även utan att vårdnadshavarna anmält önskemål om det. Ett nytt erbjudande med reserverad plats ska lämnas årligen t.o.m. barnet ska börja förskoleklass. I lagrådsremissen tas familjecentraler upp som en sorts medel genom vilken kommunen kan verka för att nå ut med vikten av och rätten till förskola för alla barn. Motivet bakom förslaget är att språkinläringen tidigt i livet är en indikator för hur en individ senare kommer lyckas med skolgång, integration, arbete etc. Förvaltningens uppfattning är således att inrättandet av fler familjecentraler går i linje med ovan nämnda lagrådsremiss. Förslaget är i skrivande stund inte beslutat men lagen är föreslagen att träda i kraft den 1 juli 2022.

Ett inrättande av två nya familjecentraler innebär ett behov av att öppna minst en ny öppen förskola. De praktiska aspekterna behöver utredas vidare. Exempelvis lokalisering. Särskilt beträffande de östra kommundelarna för att nå så många invånare som möjligt och i synnerhet de med störst behov. Det behöver därför tillsättas en arbetsgrupp för framtagande av underlag för förutsättningar, kontakt med regionen, kostnader, lokaler, lokalisering etc.

Beredning

Ärendet har beretts av myndighetshandläggare inom barn- och skolförvaltningen i samråd med utbildningschef.

Kontakt har tagits med socialförvaltningen. Socialförvaltningen ställer sig positiva till att arbeta mot fler familjecentraler. Socialnämnden godkände den 20 april 2022 socialförvaltningens yttrande som sitt svar på motionen.

2022-04-19

Diarienummer

BSN 2022/0550

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys ska inte göras när nämnden svarar på remisser från andra nämnder eller myndigheter.

Ekonomiska konsekvenser

I detta skede medför ärendet inga ekonomiska konsekvenser. I det fall kommunfullmäktige beslutar i enlighet med motionen medför förslaget ekonomiska konsekvenser. Omfattningen av dessa är dock en fråga för en eventuell arbetsgrupp.

Jytte Lindborg
Skoldirektör

Katarina Kristiansson
Utbildningschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Socialnämnden